

Ευρωπαϊκή Δημοσιογραφία

Ευρωπαϊκή Δημοσιογραφία Ευρώπης Αναπτυξιακός
Προγράμματος, 2017
Κοινωνικό Βρεφούνιον & Σχολικό,
Ευρωπαϊκή Ταμείο,
Μεταβατικό Ευρωπαϊκό Ταμείο,
Ευρωπαϊκό Ταμείο για την Ανάπτυξη
ΕΤΑ / ΕΣΗΕΑΕ

«Ευρωπαϊκή Δημοσιογραφία: Όψεις και Διαστάσεις»

Τεχνικές έρευνας

5 Μαΐου, 2017

Χρήστος Φρανγκονικολόπουλος

Σοφοκλής Γερούλης
Μενέλαος Πειστικός
Ντιέγκο Σάες

Συνδιοργάνωση Τμήμα Δημοσιογραφίας και ΜΜΕ,
ΑΠΘ / ΕΣΗΕΜΘ

Κύρια σημεία ανάλυσης

1. Καθορίζοντας την ευρωπαϊκή δημοσιογραφία ως ειδησεογραφικό είδος
2. Ευρωπαϊκή οπτική / Γνωσιολογία
3. Η Ευρωπαϊκή Δημοσιογραφία στις ειδήσεις
(Χώρος - Δυνάμεις - Ταυτότητες)
4. Μεθοδολογική προσέγγιση στην ευρωπαϊκή δημοσιογραφία
5. Πρακτικό μέρος / workshop
6. Συμπεράσματα

Καθορίζοντας την ευρωπαϊκή δημοσιογραφία ως ειδησεογραφικό είδος

- Ορισμός της ευρωπαϊκής δημοσιογραφίας:

"Το είδος δημοσιογραφίας, που καθιστά καθημερινή ρουτίνα τη διερεύνηση του τρόπου με τον οποίο οι άνθρωποι και οι ενέργειές τους, οι πρακτικές, τα προβλήματα και οι συνθήκες ζωής τους σε διαφορετικά μέρη της ΕΕ είναι αλληλένδετες

- Ανάδειξη της αλληλεξάρτησης μεταξύ κρατών - μελών, ευρωπαϊκών, υπερεθνικών θεσμών και της κοινωνίας πολιτών
- Προσθήκη ευρωπαϊκής διάστασης σε ειδήσεις με άμεσα εθνικό περιεχόμενο

Διαπίστωση: Η ευρωπαϊκή δημοσιογραφία ήδη υπάρχει, όχι όμως ως καθιερωμένο είδος δημοσιογραφίας

Η Ευρωπαϊκή Οπτική

- Ο τρόπος ερμηνείας του δημοσιογράφου,
- η οπτική γωνία που επιλέγει
- η επιλογή και διασταύρωση των πηγών
- η ανάμειξη των λεκτικών σχολίων και
- η επιλογή του υλικού υπόβαθρου (Reese 2007)

Ευρωπαϊκή οπτική: παρ' ότι υποστηρίζεται από την τεχνολογία, δεν εξασφαλίζεται από αυτήν

Τί συμβαίνει όμως τώρα;

Υιοθέτηση της διάκρισης "εγχώριας" και "ξένης" είδησης

Δεν εντοπίζονται ακόμη μέσα που παράγουν

Η Ευρωπαϊκή Οπτική

Σημαντική η διάκριση της Ευρωπαϊκής οπτικής από την ευρωπαϊκή κουλτούρα.

- Ευρωπαϊκή κουλτούρα: Πώς συγκεκριμένες αξίες διαχέονται χωρικά, οδηγώντας σε: είτε πολιτισμική ομογενοποίηση, είτε σε πολιτισμική ετερογένεια, είτε σε υβριδισμό
- Ευρωπαϊκή οπτική: Διακριτό μοντέλο επικοινωνίας, που διασυνδέει τους ανθρώπους και τις πρακτικές τους εντός της Ευρώπης

Μια ευρωπαϊκή οπτική αποτελεί κυρίως ζήτημα κατανόησης και επεξήγησης των περίπλοκων σχέσεων ανά την Ευρώπη.

Δεν αποσκοπεί στη δημιουργία μιας πανευρωπαϊκής ηθικής

Η Ευρωπαϊκή Δημοσιογραφία στις ειδήσεις

Οι ειδησεογραφικές ιστορίες της ευρωπαϊκής Δημοσιογραφίας εστιάζουν σε:

-Σχέσεις ανάμεσα στους ανθρώπους, τα μέρη και τις δράσεις τους

Η παραδοσιακή Δημοσιογραφία των "ξένων" ειδήσεων δομεί τις ιστορίες της σε συγκεκριμένα χωρικά, πολιτικά ή πολιτισμικά πλαίσια

Ενώ η αναμετάδοση ξένων ειδήσεων κυρίως σπάει την κοινωνική πραγματικότητα σε ξεχωριστά γεγονότα και διεργασίες, η ευρωπαϊκή Δημοσιογραφία τα επανασυνδέει

Οι ευρωπαϊκές σχέσεις στα ειδησεογραφικά κείμενα μπορούν να είναι και διαχρονικές αλλά και συγχρονικές (στον ίδιο χρόνο)

Ευρωπαϊκός χώρος

Γεγονότα που εμπλέκουν διεργασίες τόσο σε τοπικό, όσο και σε εξωτερικό χώρο, σπάνια συνδυάζονται ή συγκλίνουν σε μια ειδησεογραφική ιστορία, καθώς ο διαχωρισμός του "εγχώριου" και του "εξωτερικού" χώρου, κόβουν ακριβώς στη μέση την παραγωγή των ειδήσεων.

Ένα ευρωπαϊκό ειδησεογραφικό είδος τείνει να υπερβεί αυτήν την πρόκληση.

Εδώ δεν υπάρχει κανείς ξεχωριστός χώρος που να καθορίζει την τρέχουσα κάλυψη των ειδήσεων. Οι ειδησεογραφικές ιστορίες δεν περιορίζονται σε έναν μόνο χώρο, ή ένα γεγονός.

Μια χρήσιμη προσέγγιση: Εστίαση στην παρουσία ή απουσία της πολύπλευρης γεωγραφίας +παράδειγμα

ς δυνάμεις

σημείο εντοπίζει τη δύναμη ως κάτι διεθνικό,
Prezi

, αναδύεται όταν οι διεθνικές και
ανταγωνιστικές κάλυψη των ειδήσεων. Οι

Brexit: Europe stunned by UK Leave vote

With uncertainty over what happens next and how long the process of UK EU withdrawal will take, there will be concern in Dublin about what the vote means for the border with Northern Ireland, the impact of a weakening sterling and the effect on trade, which is estimated at over €1bn between the two states every week.

Sinn Fein, which has MPs on both sides of the border, has called for vote on whether Northern Ireland should remain part of the UK or should become part of a united Ireland. But that is unlikely to be a priority for the Irish government, which does not believe a vote for a united Ireland is likely to get enough support.

δεν περιορίζονται σε έναν μόνο

Μια χρήσιμη προσέγγιση: Εξιπλύπλευρης γεωγραφίας +

Ευρωπαϊκές δυνάμεις

Η Ευρωπαϊκή δημοσιογραφία αντιπροσωπεύει τη δύναμη ως κάτι διεθνικό, ευρωπαϊκό και εν τέλει παγκόσμιο

Ένα ευρωπαϊκό ειδησεογραφικό είδος, αναδύεται όταν οι διεθνικές και ευρωπαϊκές δυνάμεις συμπεριλαμβάνονται στην κάλυψη των ειδήσεων. Οι ευρωπαϊκές δυνάμεις καθορίζονται εδώ ως οικονομικές και πολιτικές δυνάμεις, με τη δυνατότητα να επηρεάζουν την Ευρώπη και όλο τον κόσμο.

Βασική αρχή: Όσο πιο πολύπλευρη και πολυεπίπεδη είναι η εικόνα της δύναμης στην τρέχουσα κάλυψη των ειδήσεων, τόσο πιο ευρωπαϊκή γίνεται.

Με ποιούς τρόπους και σε ποιά έκταση το υπό διερεύνηση άρθρο αναμιγνύει διαφορετικά επίπεδα δύναμης;

Με ποιούς τρόπους και σε ποιά έκταση τα γεγονότα και οι διαμάχες εξηγούνται ως ένα περίπλοκο μείγμα εγχώριων, ξένων και ευρωπαϊκών δυνάμεων;

Spain to Scotland: You're not special

MADRID — Spain will not agree to an independent Scotland staying in the European Union after Brexit — at least, not until it applies to join on its own merits.

As the governments in London and Edinburgh prepare their battle plans ahead of a potential second Scottish independence referendum, both are paying careful attention to what happens in Madrid. Spain has long been the most vocal opponent within the EU to any kind of separate deal for an independent Scotland because of fears that allowing such an arrangement would encourage Catalonia's bid for independence from Spain.

Politico, 28 March, 2017

Ευρωπαϊκές ταυτότητες

Η Ευρωπαϊκή Δημοσιογραφία αναπαριστά την ταυτότητα και την έμφυτη πολιτική δυναμική της, ως κάτι διεθνικό και εν τέλει ευρωπαϊκό, καλύπτοντας:

- Είτε την ένωση των πολιτικών ταυτοτήτων που ξεπερνούν τα εθνικά όρια
- Είτε τις διαμάχες μεταξύ αυτών

Η Ευρωπαϊκή ταυτότητα μπορεί να εμφανιστεί στις ειδήσεις με τρεις διαφορετικούς τρόπους:

1. Η ειδησεογραφική δημοσιογραφία αναπαριστά την πάλι μεταξύ ευρωπαϊκών ταυτοτήτων
2. Η ειδησεογραφία που αντιπροσωπεύει ένα ευρωπαϊκό κοινό.
3. Η ειδησεογραφία που ενώνει τους ανθρώπους μέσω μιας κοινής διασυνοριακής ταυτότητας (ευρωπαϊστές - ευρωσκεπτικιστές)

Post-national

Secondly, European identity can be seen, not as an identity that is outside or anti-national, but as an internal transformation of national identities. In these terms, it is not a case of European versus national identities, but of the Europeanization of national identities that is significant. Thus it is the case that many national identities have found within the project of European integration the means of advancing their interests, but too of re-orienting their self-understanding.

The European
28/02/2014

Το μεθοδολογικό σχεδιάγραμμα για τη μελέτη
της ευρωπαϊκής δημοσιογραφίας σε
ειδησεογραφικά κείμενα

Table 1

TABLE 1

The empirical identification of global journalism as a news style

Journalistic representation of:	Empirical questions
Space	In what ways and to what extent is there a multifaceted geography in which journalism interrelates processes and practices simultaneously occurring in separate places worldwide?
Power	In what ways and to what extent are topics and conflicts explained as a complex mixture of domestic, foreign and global powers?
Identity	In what ways and to what extent does news journalism cross national and continental borders when representing (political) identities?

Table 2

TABLE 2

The relationship between domestic, foreign and global news styles

Outlook	Domestic	News Foreign	Global
Domestic	"Carbon dioxide emissions in Stockholm put pressure on local government"	"British-French climate change project includes Swedish researchers"	"How does climate change affect Stockholm?"
Foreign	"The Swedish climate policy—criticised by several European countries"	"Flood catastrophe in Burma"	"Climate change—many Germans are concerned"
Global	"The ecological crisis in southern Sweden—caused by climate change?"	"Flood disaster in Burma—a case of climate change?"	"Climate change—a challenge for humankind"

Workshop

Παρουσίαση άρθρων

Πρακτική εφαρμογή κριτηρίων

- Σοφοκλής - Politico / Deutsche Welle
- Ντιέγκο - Euronews / El Pais - Skai
- Μενέλαος - Καθημερινή / Εφ. Συν. / Το
Βήμα

Task 1

Συζήτηση

To

Π
η
ε
ν
Μ
κ
Τ

Task 2

Παρουσίαση τριών άρθρων
και ανάλυση

Ποιά οπτική διακρίνετε; Ευρωπαϊκή,
εγχώρια ή και ξένη;

Με ποιό τρόπο παρουσιάζονται τα
κριτήρια χώρου, δυνάμεων και
ταυτοτήτων;

TASK 3

Brainstorming

Κατά την άποψή σας, πώς και γιατί πρέπει να αναδειχθεί η αλληλεξάρτηση εντός της ΕΕ μέσω της δημοσιογραφίας;

Συμπεράσματα

Η ευρωπαϊκή δημοσιογραφία αποτελεί το συνδυασμό της Ευρωπαϊκής Οπτικής και της καθιέρωσής της ως επίσημο ειδησεογραφικό είδος

Η ευρωπαϊκή δημοσιογραφία λειτουργεί εκ φύσεως ως εφαλτήριο προς την ενίσχυση της εγκυρότητας, μέσω της ανάδειξης της πολύπλοκης πραγματικότητας

Αναγκαία η περαιτέρω επιστημονική διερεύνηση, καθώς και η αντίληψη της σημασίας της για την Ευρωπαϊκή ολοκλήρωση.

Eυχαριστούμε!